

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА

(повна назва вищого навчального закладу)

Кафедра здоров'я людини та цивільної безпеки



«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор

з науково-педагогічної роботи

(О. В. Запорожченко)

_____ 20__ р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ОСНОВИ МЕДИЧНИХ ЗНАНЬ»

(назва навчальної дисципліни)

Рівень вищої освіти перший (освітньо-професійний) рівень – бакалавр

Галузь знань 10 – природничі науки

(шифр і назва)

Спеціальність 105 – прикладна фізика та наноматеріали,

(шифр і назва)

Освітня програма прикладна фізика та наноматеріали

Вид дисципліни вибіркова

Факультет математики, фізики, та інформаційних технологій

(назва факультету)

2020-2023

Робоча програма навчальної дисципліни: «Основи медичних знань» складена на основі навчальної програми з дисципліни

Розробники:

Гвоздй С.П., завідувач кафедри здоров'я людини та цивільної безпеки, д.пед.н., доцент; Бурденюк Р. В., викладач кафедри здоров'я людини та цивільної безпеки

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри здоров'я людини та цивільної безпеки

Протокол № 1 від " 31 " серпня 2020 р.

Завідувач кафедри _____ Гвоздй С. П.
(підпис) (прізвище та ініціали)

Погоджено навчально-методичною комісією (НМК) _____

Протокол № 1 від " 3 " вересня 2020 р.

Голова НМК _____ (Мічуренко)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри здоров'я людини та цивільної безпеки

Протокол № _____ від " _____ " _____ 20__ р.

Завідувач кафедри _____ (_____)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри здоров'я людини та цивільної безпеки

Протокол № _____ від " _____ " _____ 20__ р.

Завідувач кафедри _____ (_____)
(підпис) (прізвище та ініціали)

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		<i>денна форма навчання</i>	<i>заочна форма навчання</i>
Загальна кількість: кредитів – 4 годин – 120 залікових модулів – 1 змістових модулів – 2 ІНДЗ* – не передбачено	Галузь знань 10 – природничі науки Спеціальність 105 – прикладна фізика та наноматеріали Рівень вищої освіти: Перший (бакалаврський)	Вибіркова дисципліна	
		<i>Рік підготовки:</i>	
		2-й	-й
		<i>Семестр</i>	
		3-й	-й
		<i>Лекції</i>	
		20 год.	год.
		<i>Практичні, семінарські</i>	
		20 год.	год.
		<i>Лабораторні</i>	
		- год.	год.
		<i>Самостійна робота</i>	
		80 год.	год.
		у т.ч. ІНДЗ*: - год.	
Форма підсумкового контролю: залік			

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета вивчення дисципліни: вивчення курсу “Основи медичних знань” – дати студентам уявлення про методи збереження здоров’я, запобігання захворювань, отруєнь, травм та нещасних випадків, формування здорового способу життя; попередження шкідливих звичок, а також про основні ознаки та наслідки захворювань, отруєнь та травм, які становлять небезпеку для життя та здоров’я людини, методи їх попередження і подолання; забезпечення наявності у бакалаврів необхідного рівня знань, вмінь та навичок з першої медичної допомоги, які необхідні майбутньому педагогу у відповідності до кваліфікаційної характеристики випускника, що передбачені чинними Державними освітніми стандартами.

Завдання дисципліни:

Методичні: викласти теоретичні основи першої допомоги при різноманітних невідкладних станах, гострих захворюваннях; сприяти засвоєнню принципів профілактичних заходів та особливостей застосування отриманих знань на практиці.

Пізнавальні: дати уявлення про сучасний стан розвитку основ медичних знань; озброїти знаннями закономірностей змін у стані здоров’я хворих, факторах соціально-економічного, біологічного, антропогенного, медичного характеру, що впливають на нього.

Практичні: опанувати практичними навичками з даної дисципліни, які необхідні для того, щоб на обґрунтованій доцільності та адекватності основі організувати процес надання першої медичної допомоги, обирати ефективні форми проведення профілактичних заходів та занять, що поліпшують стан хворих.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних компетентностей та програмних результатів навчання:

У здобувачів, які навчаються за ОП «Прикладна фізика та наноматеріали»:

Інтегральної компетентності:

Здатність розв’язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми прикладної фізики та наноматеріалів, що передбачає застосування теорій та методів фізики, математики та інженерії й характеризується комплексністю та невизначеністю умов;

Загальних компетентностей:

1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
6. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.
7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
9. Здатність працювати автономно.

Спеціальних компетентностей

2. Здатність брати участь у плануванні і виконанні експериментів та лабораторних досліджень властивостей фізичних систем, фізичних явищ і процесів, обробленні й презентації їх результатів.

8. Здатність працювати в колективах виконавців, у тому числі в міждисциплінарних проектах.

Зміст підготовки бакалавра у процесі вивчення дисципліни, сформульований у термінах результатів навчання:

P01. Знати і розуміти сучасну фізику на рівні, достатньому для розв'язання складних спеціалізованих задач і практичних проблем прикладної фізики.

P05. Вибирати ефективні методи та інструментальні засоби проведення досліджень у галузі прикладної фізики.

P06. Відшукувати необхідну науково-технічну інформацію в науковій літературі, електронних базах, інших джерелах, оцінювати надійність та релевантність інформації.

P07. Класифікувати, аналізувати та інтерпретувати науково-технічну інформацію в галузі прикладної фізики

P11. Знати цілі сталого розвитку та можливості своєї професійної сфери для їх досягнення, в тому числі в Україні.

Після вивчення курсу “Основи медичних знань ” студенти повинні:

Знати:

- Концептуальну модель здоров'я
- Функціональні основи здорового способу життя
- Основні методи збереження здоров'я;
- Загальні характеристики негативного впливу шкідливих звичок на організм людини;
- Медичні аспекти статевого виховання;
- Принципи профілактика СНІДу і венеричних захворювань;
- Ознаки невідкладних станів при захворюваннях, отруєннях та травмах життєво важливих органів та систем;
- Клінічні ознаки інфекційних хвороб, що набули соціального значення, та основні профілактичні заходи;
- Принципи застосування лікарських препаратів та предметів догляду за хворими та дітьми;
- Методи і способи надання першої медичної допомоги у загрозованих для життя станах при отруєннях, захворюваннях органів дихання, серцево-судинної системи, систем травлення та сечовиділення; при травмах життєво важливих органів та систем;

Вміти:

- Формувати навички здорового способу життя;
- Застосовувати методи оздоровлення: раціональне харчування, загартування, адекватну індивідуальну рухову активність;
- Застосовувати інноваційні педагогічні технології для попередження шкідливих звичок серед молоді;
- Подавати медичні аспекти статевого виховання згідно вікових особливостей учнів;
- Проводити профілактичну роботу серед учнів для запобігання розповсюдження СНІДу і венеричних захворювань;
- За типовими ознаками давати попередню оцінку стану хворого або потерпілого;
- Проводити штучне дихання та непрямий масаж серця;
- Проводити тимчасову зупинку різних видів кровотеч;
- Надавати першу медичну допомогу при відкритих та закритих ушкодженнях різної локалізації;
- Вводити лікарські препарати різними шляхами, робити підшкірні та внутрішньом'язові ін'єкції;
- Користуватися предметами догляду за дітьми та хворими;
- Надавати першу медичну допомогу в невідкладних станах, які виникають при захворюваннях органів дихання, серцево-судинної системи, систем травлення та сечовиділення;
- Надавати першу медичну допомогу в невідкладних станах, які виникають при отруєннях;
- Проводити профілактичні заходи та надавати першу медичну допомогу при інфекційних захворюваннях.

3. ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль I.

Основи здорового способу життя та попередження хвороб

Тема 1. Перша медична допомога в загрозових для життя станах, що виникають при захворюваннях серцево-судинної системи

Класифікація захворювань серцево-судинної системи. Місця та техніка підрахунку пульсу, його характеристика: частота, напруга. Поняття про брадикардію та тахікардію. Етіологія, патогенез, клінічні ознаки, принципи профілактики та лікування вегето-судинної дистонії, ішемічної хвороби серця, гіпертонічної хвороби. Методи, засоби і заходи надання першої медичної допомоги при гіпертонічному кризі, стенокардії, запамороченні, колапсі.

Тема 2. Основні принципи застосування лікарських препаратів

Походження лікарських речовин, класифікація ліків, правила зберігання. Формування домашньої аптечки. Шляхи введення лікарських речовин: ентеральний (через ротову порожнину, пряму кишку, за допомогою зонду, під язик), парентеральний (через шкіру і слизові оболонки, інгаляційним методом, ін'єкційним шляхом – підшкірні, внутрішньом'язові, внутрішньовенні, внутрішньоартеріальні ін'єкції). Вплив зовнішніх та внутрішніх факторів на дію ліків в організмі. Поняття про дози. Види дії лікарських препаратів, побочні дії. Устрій шприців та голок, перевірка на придатність, правила зберігання. Техніка підшкірних та внутрішньом'язових ін'єкцій. Ускладнення після ін'єкцій.

Тема 3. Перша медична допомога в загрозових для життя станах, що виникають при захворюванні органів дихання

Гострий та хронічний бронхіт, гостра та хронічна пневмонія: етіологія, патогенез, клінічні ознаки, принципи профілактики. Бронхіальна астма: етіологія, патогенез, клінічні ознаки, принципи профілактики. Кровохаркання та легенева кровотеча: етіологія, патогенез, клінічні ознаки, заходи, засоби першої медичної допомоги. Механізм дії теплових та холодних процедур на організм. Правила застосування гірчичників, банок, компресів. Техніка та місця постановок. Показання та протипоказання. Застосування розчинів та мазей подразнюючої дії. Показання та протипоказання.

Тема 4. Перша медична допомога в загрозових для життя станах, що виникають у процесі сечовиділення та при захворюваннях системи травлення

Гострий цистит, гострий нефрит, сечокам'яна хвороба: етіологія, патогенез, клінічні ознаки, принципи профілактики та лікування. Загальні засоби і заходи надання першої медичної допомоги при нирковій колькі. Підрахунок добового діурезу. Підготовка хворого до забору аналізу сечі.

Гострий та хронічний гастрит, виразкова хвороба шлунку та дванадцятипалої кишки, жовчнокам'яна хвороба: етіологія, патогенез, клінічні ознаки, принципи профілактики. Загальні засоби і заходи надання першої медичної допомоги при печінковій колькі.

Цукровий діабет: етіологія, патогенез, клінічні ознаки, принципи профілактики та лікування. Загальні засоби і заходи надання першої медичної допомоги при гіпер- або гіпоглікемічній комі. Мета лікувального харчування та основні принципи. Режими харчування. Лікувальні дієтичні столи, їх особливості. Складання добового меню для хворих на різні захворювання: виразку шлунку та дванадцятипалої кишки, цукровий діабет, печінки, нирок. Поняття про різні методи голодування, показання та протипоказання. Догляд за порожниною рота, вибір дезінфікуючих розчинів, методика обробки. Техніка застосування газовідвідної трубки.

Тема 5. Перша медична допомога в загрозових для життя станах при гострих отруєннях дорослих та дітей

Класифікація отрути. Харчові отруєння: грибами, продуктами рослинного або тваринного походження, харчові токсикоінфекції, ботулізм: клінічні ознаки, принципи профілактики, перша медична допомога. Дія нервово-функціональних отруйних речовин: етиловий та метиловий алкоголь, сурогати алкоголю, ціаністі сполуки, клінічні ознаки, принципи профілактики, перша медична допомога. Отруєння психотропними засобами: наркотиками, снодійними, збуджуючими та судомними препаратами, клінічні ознаки, принципи профілактики, перша медична допомога. Отруєння отрутохімікатами та СДОР: клінічні ознаки, принципи профілактики та першої медичної допомоги. Клінічні ознаки, принципи профілактики, перша медична допомога при отруєнні окисом вуглецю. Перша медична допомога при укусах отруйних комах, змій, тварин. Введення сироваток та вакцин. Методи та способи введення антидотів. Промивання шлунку та кишок, обробка шкіри та слизових оболонок. Використання захисних засобів.

Змістовий модуль II

Перша медична допомога в загрозових для життя станах, що виникають при травмах та нещасних випадках

ТЕМА 6. Травми, їх види, ускладнення, перша медична допомога. Реанімаційні заходи

Фактори, що спричиняють травми: механічні, фізичні, хімічні, біологічні. Перебіг травм. Види травматизму. Причини та види закритих ушкоджень. Клінічні ознаки та перша медична допомога при забитті, розтягах і розривах зв'язкового апарату, здавлюванні, струсі, повних і неповних вивихах. Основні види та клінічні ознаки переломів. Поняття про травматичний токсикоз (синдром тривалого здавлювання). Перша медична допомога при них.

Поняття про рани. Ознаки та види ран за характером ушкодження тканин: різані, колоті, рвані й забиті, розтриті, рубані, укушені, вогнепальні. Перша медична допомога при відкритих ушкодженнях.

Поняття про термінальні стани: передагонія, агонія, клінічна смерть. Причини та основні ознаки термінальних станів. Етапи серцево-легеневої реанімації. Методика проведення штучної вентиляції легенів шляхом «рот до рота» та «рот до носа», використання S-подібної трубки при проведенні штучної вентиляції легенів. Методи боротьби з западінням язика. Техніка закритого масажу серця. Ознаки ефективності проведення реанімаційних заходів.

ТЕМА 7. Десмургія. Методи накладання пов'язок та іммобілізуючих шин

Визначення термінів «пов'язка» та «перев'язка». Мета застосування здавлювальних, іммобілізуючих, коригуючих, окклюзійних пов'язок. М'які пов'язки (укріплювальні): бинтові, клейові (лейкопластирні, клеолові, колодійні), косинкові, пращоподібні, тощо. Види та вимоги до перев'язувального матеріалу. Загальні правила бинтування. Типи бинтових пов'язок. Методи і техніка накладання пов'язок на голову, грудну клітину, ділянку живота і тазу, верхню та нижню кінцівки. Іммобілізація постраждалих під час транспортування. Стандартні засоби транспортної іммобілізації: дротяні, драбинчасті, сітчасті, пневматичні, дерев'яні.

Підручні засоби транспортної іммобілізації. Основні правила транспортної іммобілізації, накладання іммобілізуючих шин при ударах, пораненнях, переломах різної локалізації.

ТЕМА 8. Види кровотеч. Методи і способи тимчасової зупинки кровотечі

Визначення кровотеч. Патологічні та травматичні кровотечі. Зовнішні й внутрішні кровотечі. Кровотечі у замкнуті порожнини, у просвіт порожнинних органів, у тканини (крововилив, гематома). Первинні і вторинні кровотечі. Ознаки кровотечі залежно від виду ушкодженої судини: артеріальні, венозні, капілярні. Паренхіматозні кровотечі. Гостра крововтрата, її ступені та ознаки. Методи і способи тимчасової зупинки кровотечі: туга тампонада рани, накладання давлячої пов'язки, пальцеве притискання артерії до підлеглих кісткових утворень, максимальне згинання кінцівки у суглобі, використання джгута. Методика та правила накладання джгута, ознаки правильного накладання. Помилки при накладанні джгута. Методика накладання закрутки за допомогою підручних засобів (хустки, ременя, тасьми, тощо). Поняття про остаточну зупинку кровотечі і його методи: механічний, фізичний, хімічний, біологічний.

Тема 9. Перша медична допомога при електротравмі, опіках, відмороженні

Види опіків: термічні, хімічні, радіаційні. Особливості клінічної картини та першої медичної допомоги в залежності від ступеню опіку. Методи визначення площі опіку. Поняття про «опікову хворобу». Клінічні ознаки «опікової хвороби» залежно від стадії розвитку: опіковий шок, токсемія, септикотоксемія, реконвалесценція.

Фактори, що сприяють загальному замерзанню та відмороженню. Основні клінічні ознаки загального замерзання та відмороження залежно від ступеню. Перша медична допомога при відмороженні та замерзанні, послідовність її надання.

Фактори, що зумовлюють ураження електрострумом та блискавкою. Місцеві та загальні ознаки електротравми. Послідовність надання долікарської медичної допомоги при електротравмах.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1. Тематичне планування дисципліни

№ з/п	Назва змістових модулів і тем	Види навчальної діяльності, включаючи самостійну роботу студентів (у годинах)				
		Л	ПР/СЗ	СРС	ІНДЗ	Всього
1	ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ І Основи здорового способу життя та попередження хвороб	16	8	44	-	68
	Тема 1. Перша медична допомога в невідкладних станах при захворюваннях серцево-судинної системи.	4	2	9	-	15
	Тема 2. Основні принципи застосування лікарських препаратів.	-	4	9	-	13
	Тема 3. Перша медична допомога в невідкладних станах, які виникають при захворюванні органів дихання	4	-	9	-	13
	Тема 4. Перша медична допомога в невідкладних станах, які виникають у процесі сечовиділення та при захворюваннях системи травлення.	4	-	9	-	13
	Тема 5. Перша медична допомога в невідкладних станах при гострих отруєннях дорослих та дітей	4	2	8	-	14
	ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ ІІ. Перша медична допомога в загрозливих для життя станах, що виникають при травмах та нещасних випадках	4	12	36	-	52
	Тема 6. Травми, їх види, ускладнення, перша медична допомога. Реанімаційні заходи	2	4	9	-	15

Тема 7 Десмургія. Методи накладання пов'язок та іммобілізуючих шин.	-	4	9	-	13
Тема 8. Види кровотеч. Методи і способи тимчасової зупинки кровотечі	1	2	9	-	12
Тема 9. Перша медична допомога при опіках, електротравмі, відмороженні	1	2	9	-	12
ВСЬОГО ГОДИН:	20	20	80	-	120

5. ТЕМИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАВДАНЬ

Навчальним планом не передбачені.

6. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми практичної роботи	ПР з теми №	Кількість годин
1	Устрій різних видів тонометрів. Техніка вимірювання артеріального тиску. Методи, засоби і заходи надання першої медичної допомоги при гіпертонічному кризі, стенокардії, запамороченні, колапсі.	1	2
2	Основні принципи застосування лікарських препаратів. Відпрацювання навичок проведення внутрішньом'язових та підшкірних ін'єкцій.	2	4
3	Отруєння отрутохімікатами та СДОР: клінічні ознаки, принципи профілактики та першої медичної допомоги. Клінічні ознаки, принципи профілактики та першої медичної допомоги при отруєнні окисом вуглецю. Перша медична допомога при укусах отруйних комах, змій, тварин. Введення сироваток та вакцин. Методи ат способи введення антидотів. Промивання шлунку та кішок, обробка шкіри та слизових оболонок. Використання захисних засобів.	5	2

4	Етапи серцево-легеневої реанімації. Відпрацювання навичок проведення штучної вентиляції легень шляхом «рот до рота» та «рот до носа», використання S-подібної трубки. Методи боротьби з западінням язика. Техніка закритого масажу серця: положення потерпілого, місце, сила і кількість натискувань за хвилину. Ознаки ефективності проведення реанімаційних заходів.	6	4
5	Десмургія. Загальні правила бинтування. Типи бинтових пов'язок. Відпрацювання методів і техніки накладення пов'язок на голову, грудну клітину, ділянку живота і тазу, верхню та нижню кінцівки. Імобілізація постраждалих під час транспортування.	7	4
6	Відпрацювання навичок тимчасової зупинки кровотечі: туга тампонада рани, накладання давлячої пов'язки, пальцеве притискання артерії до підлеглих кісткових утворень, максимальне згинання кінцівки у суглобі, методика та правила накладання джгута та закрутки.	8	2
7	Відпрацювання навичок першої медичної допомоги при опіках, відмороженні та електротравмі	9	2
ВСЬОГО ГОДИН:			20

7 ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

Навчальним планом не передбачені

8 ОРГАНІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

8.1. Завдання для самостійної роботи студентів

Процес вивчення дисципліни «**Основи медичних знань**» передбачає такі види самостійної роботи студентів (СРС) протягом семестру:

- робота з теоретичним матеріалом: аналіз і складання конспектів;
- складання тестів и ситуаційних завдань з теми;
- складання кросвордів з теми заняття;
- виконання завдань самоконтролю;

- робота з рекомендованою основною і додатковою літературою, нормативними документами.

ТЕМИ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА

	Теми	Вид СРС	К-ть годин
1	Перша медична допомога в невідкладних станах при захворюваннях серцево-судинної системи.	робота в малих групах; робота з теоретичним матеріалом: аналіз	9
2	Основні принципи застосування лікарських препаратів.	робота в малих групах; робота з теоретичним матеріалом: аналіз	9
3	Перша медична допомога в невідкладних станах, які виникають при захворюванні органів дихання	робота з теоретичним матеріалом: аналіз і складання конспектів	9
4	Перша медична допомога в невідкладних станах, які виникають у процесі сечовиділення та при захворюваннях системи травлення.	робота з теоретичним матеріалом: аналіз і складання конспектів	9
5	Перша медична допомога в невідкладних станах при гострих отруєннях дорослих та дітей	робота в малих групах; робота з теоретичним матеріалом: аналіз	9
6	Травми, їх види, ускладнення, перша медична допомога Реанімаційні заходи.	робота з теоретичним матеріалом: аналіз і складання конспектів	9
7	Десмургія. Методи накладання пов'язок та іммобілізуючих шин.	робота з теоретичним матеріалом: аналіз і складання конспектів	9
8	Види кровотечі. Методи і способи тимчасової зупинки кровотечі	робота з теоретичним матеріалом: аналіз і складання конспектів	9
9	Перша медична допомога при опіках, електротравмі, відмороженні	робота в малих групах; робота з теоретичним матеріалом: аналіз	8
	Разом	80 год	

8.2. Місце виконання самостійної роботи

Самостійна робота студента над засвоєнням навчального матеріалу виконується у бібліотеці, навчальних аудиторіях, комп'ютерних класах, а також у домашніх умовах.

9. ІНДИВІДУАЛЬНЕ НАВЧАЛЬНО-ДОСЛІДНЕ ЗАВДАННЯ

Навчальним планом не передбачено.

10. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

СЛОВЕСНІ МЕТОДИ: Пояснення, розповідь, диспут;

НАОЧНІ МЕТОДИ Ілюстрування

ПРАКТИЧНІ МЕТОДИ спостереження, відпрацювання практичних навичок, експеримент, робота з інформаційними джерелами, аналіз статистичних даних

МЕТОДИ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ Мультимедійні методи навчання.

11. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

УСНИЙ (бесіда, захист рефератів, захист проектів, доповідь, повідомлення, коментар опорного конспекту);

ПИСЬМОВИЙ (самостійна робота за варіантами, виконання різнорівневих завдань, методичний диктант, заповнення таблиць, складання схем, розв'язання задач, виконання вправ)

ТЕСТОВИЙ (за закритими тестами, відкритими тестами, тестами на співставлення, на встановлення послідовності, на пошук помилки, ілюстровані тести, ситуативні задачі)

САМОКОНТРОЛЬ ТА ВЗАЄМОКОНТРОЛЬ (рецензування відповіді, самооцінка письмової роботи)

Поточний та підсумковий контроль здійснюється в результаті оцінювання виконання самостійної роботи студентів, виконання практичних навичок та контрольної роботи (тестування).

Загальна оцінка з дисципліни розраховується за сумою балів, отриманих за результатами оцінювання практичних робіт, підсумкового тестування тощо

Рівень знань студента оцінюється за 100-бальною шкалою. Наведена таблиця визначає питому вагу оцінки з кожного модуля у загальній оцінці по дисципліні.

12. ЗАПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ І ПІДГОТОВКИ ДО ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Ентеральний засіб введення ліків (через рот, під язик, через пряму кишку).
2. Парентеральний засіб застосування ліків (інгаляція, аерозолі, краплі, свічки, кульку; підшкірні інфекції, внутрішньом'язові, внутрішньо артеріальні ін'єкції).
3. Гострий та хронічний бронхіт: етіологія, патогенез, клінічні ознаки, принципи профілактики та лікування.
4. Пневмонія, її види, етіологія, патогенез, клінічні ознаки, принципи профілактики та лікування.
5. Бронхіальна астма: етіологія, патогенез, клінічні ознаки, принципи профілактики та лікування. Долікарська медична допомога при приступі задухи.
6. Кровохаркання та легенева кровотеча: етіологія, патогенез, клінічні ознаки, принципи профілактики та лікування. Долікарська медична допомога.
7. Ішемічна хвороба серця: етіологія, патогенез, клінічні ознаки, принципи профілактики та лікування.
8. Гіпертонічна хвороба: етіологія, патогенез, клінічні ознаки, принципи профілактики та лікування.
9. Серцево-судинна недостатність: етіологія, патогенез, форми, клінічні ознаки, принципи профілактики та лікування. Долікарська медична допомога при запамороченні, колапсі.
10. Етіологія, патогенез, форми, клінічні ознаки, принципи профілактики та лікування ниркової кольки.
11. Етіологія, патогенез, форми, клінічні ознаки, принципи профілактики та лікування гострого циститу.
12. Етіологія, патогенез, форми, клінічні ознаки, принципи профілактики та лікування гострих нефритів.
13. Етіологія, патогенез, форми, клінічні ознаки, принципи профілактики та лікування гострого та хронічного гастритів.
14. Етіологія, патогенез, форми, клінічні ознаки, принципи профілактики та лікування виразкової хвороби шлунку та дванадцятипалої кишки.
15. Етіологія, патогенез, форми, клінічні ознаки, принципи профілактики та лікування цукрового діабету.
16. Етіологія, патогенез, форми, клінічні ознаки, принципи профілактики та лікування отруєння грибами. Долікарська медична допомога при отруєнні грибами.
17. Етіологія, патогенез, форми, клінічні ознаки, принципи профілактики та лікування отруєння речовинами рослинного походження.
18. Етіологія, патогенез, форми, клінічні ознаки, принципи профілактики та лікування отруєнь сурогатами алкоголю, метанолом, СДОР.
19. Клінічні ознаки та долікарська медична допомога при укусах отруйних комах, змій, тварин.

20. Імобілізація постраждалих під час транспортування. Стандартні засоби . Підручні засоби. Основні правила транспортної імобілізації, накладання шин при вдрах, пораненнях, переломах різної локалізації.
21. Визначення кровотеч. Ознаки кровотечі залежно від виду ушкодженої судини: артеріальні, венозні, капілярні.
22. Гостра крововтрата, її ступені та ознаки.
23. Методи і способи тимчасової зупинки кровотечі: туга тампонада рани, накладання давлячої пов'язки, пальцове притиснення артерії до підлеглих кісткових утворень, максимальне згинання кінцівки у суглобі, використання джгута.
24. Транспортування тяжкохворих.
25. Принципи лікувального харчування при різних патологічних станах.
26. Реанімаційні заходи (штучна вентиляція легень та закритий масаж серця).
27. Перша медична допомога при гострих отруєннях.
28. Перша медична допомога при невідкладних станах, що виникають при травмах та нещасних випадках.
29. Перша медична допомога при невідкладних станах, які виникають при захворюваннях внутрішніх органів.
30. Склад домашньої аптечки.
31. Види кровотеч, ознаки, надання першої медичної допомоги при різних видах кровотеч.
32. Перша медична допомога при травмах голови, хребта, грудної клітини, живота, кінцівок.
33. Перша медична допомога при судомах в м'язах литки під час плавання.
34. Ознаки вивиху кінцівки та перша медична допомога.
35. Перша медична допомога при непритомності.
36. Ознаки клінічної смерті.
37. Перша медична допомога при тепловому або сонячному ударі.
38. Перша медична допомога при ураженні блискавки.
39. Травматичний токсикоз та перша медична допомога при ньому.

13. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ

Критерії та шкала оцінювання: національна та ECTS

Реалізація основних завдань контролю знань здобувачів вищої освіти в ОНУ досягається системними підходами до оцінювання та комплексністю застосування різних видів контролю. Згідно з діючою в університеті системою комплексної діагностики знань здобувачів вищої освіти, з метою стимулювання планомірної та систематичної навчальної роботи, оцінка знань здійснюється за 100-бальною системою, яка переводиться відповідно у національну шкалу («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та шкалу європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС – А, В, С, D, E, FX, F).

За системою ОНУ	За шкалою ECTS	За національною системою	Визначення
90-100	A	5 (відмінно)	Повно та ґрунтовно засвоїв всі теми навчальної програми вміє вільно та самостійно викласти зміст всіх питань програми навчальної дисципліни, розуміє її значення для своєї професійної підготовки, повністю виконав усі завдання кожної теми поточного, періодичного та підсумкового контролю.
85-89	B	4 (дуже добре)	Недостатньо повно та ґрунтовно засвоїв окремі питання робочої програми. Вміє самостійно викласти зміст основних питань програми навчальної дисципліни, виконав завдання кожної теми поточного, періодичного та підсумкового контролю.
75-84	C	4 (добре)	Недостатньо повно та ґрунтовно засвоїв деякі теми робочої програми, не вміє самостійно викласти зміст деяких питань програми навчальної дисципліни. Окремі завдання кожної теми поточного та періодичного контролю виконав не повністю.
70-74	D	3 (задовільно)	Засвоїв лише окремі теми робочої програми. Не вміє вільно самостійно викласти зміст основних питань навчальної дисципліни, окремі завдання поточного контролю кожної теми та періодичного контролю не виконав.
60-69	E	3 (достатньо)	Засвоїв лише окремі питання робочої програми. Не вміє достатньо самостійно викласти зміст більшості питань програми навчальної дисципліни. Виконав лише окремі завдання кожної теми та періодичного контролю в цілому.
35-59	FX	2 (незадовільно)	Не засвоїв більшості тем робочої програми не вміє викласти зміст більшості основних питань навчальної дисципліни. Не виконав більшості завдань кожної теми, періодичного та підсумкового контролю в цілому.
0-34	F	2 (незадовільно)	Не засвоїв програми навчальної дисципліни, не вміє викласти зміст жодної теми навчальної дисципліни, не виконав періодичного контролю, з обов'язковим повторним вивченням дисципліни.

Поточний контроль		Підсумковий контроль	Сума балів
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2		
30	30	40	100

14. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Ілюстративний матеріал: слайди, таблиці, відеофільми

2. Ситуаційні задачі

3. Тестові завдання

4. Методичні вказівки з курсу «Інфекційні та тропічні захворювання» для студ. хім. та біол. фак. ден. та заоч. форм навчання / І. В. Іванова, С. П. Гвоздій, О. С. Багаєва, Є. С. Майданюк; ОНУ ім. І. І. Мечникова, Біол. фак. – Одеса: Одеський нац. ун-т, 2010. - 36 с. - Бібліогр.: с. 35-36 (12 назв). Режим доступу; <http://fs.onu.edu.ua/clients/client11/web11/metod/bio/IvanivaGvozdiy.pdf>

5. Навчально - контролюючі завдання до поточного та підсумкового контролю знань з дисципліни "Основи медичних знань" (методичні рекомендації для студ. пед. спец.) / І. В. Іванова, О. І. Бурденюк, Л. М. Поліщук, С. П. Гвоздій; ОНУ ім. І. І. Мечникова, Біол. фак., Кафедра медичних знань та безпеки життєдіяльності. - Одеса: Одеський нац. ун-т, 2007. - 31 с. - Бібліогр.: с. 31 (8 назв). Режим доступу; http://fs.onu.edu.ua/clients/client11/web11/metod/bio/Ivanova_navch.pdf

6. Баштан С. О. Основи медичних знань: Практикум для студентів педагогічних спеціальностей денної та заочної форм навчання / С. О. Баштан, С. П. Гвоздій, В. В. Пенюк – Одеса: Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, 2019. – 88 с.

7. Гвоздій С. П. Домедична допомога у надзвичайних ситуаціях: поранення, переломи, вивихи: Методичні рекомендації до практичних занять та самостійної роботи з дисциплін «Медико-санітарна підготовка», «Основи медичних знань», «Безпека життєдіяльності та основи охорони праці», «Цивільний захист» для студентів усіх спеціальностей та форм навчання / С. П. Гвоздій, Л. М. Поліщук. – Одеса: Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, 2019. – 48 с.

8. Гвоздій С. П. Раціональне та здорове харчування: методичні вказівки до практичних занять з дисциплін «Безпека життєдіяльності та основи охорони праці», «Валеологія», «Основи медичних знань» для студентів усіх спеціальностей денної та заочної форм навчання / С. П. Гвоздій, Т. І. Шапкина. – Одеса: Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, 2019. – 36 с.

9. Гвоздій С. П. Профілактика захворювань, що набули соціального значення, у закладах освіти: методичні рекомендації до практичних занять із дисциплін «Інноваційні технології навчання біології, основ здоров'я та природознавства», «Культура здоров'я та безпеки», самостійної та позааудиторної роботи студентів

педагогічних спеціальностей денної та заочної форм навчання / С. П. Гвоздій, Л. М. Поліщук. – Одеса: Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, 2019. – 54 с.

10. Гострі отруєння. Загальні ознаки та перша медична допомога. (Методичні рекомендації до самостійної роботи студентів та практичних занять з дисциплін “Безпека життєдіяльності “ та “Перша медична допомога”) / Іванова І.В., Багаєва О.С., Бурденюк О.І., Гвоздій С. П., Козикін А. Г. – Одеса, 2004. - 40 с.

11. Невідкладна медична допомога при опіках, відмороженнях, електротравмах / Основи реаніматології та невідкладна допомога при кровотечах / Авратинський І.М., Бурденюк О.І., Іванова І.В., Катунцевська Г.П., Кирилюк Ж.І., Ямпольський М.П. – Одеса, 1997. - 16 с.

12. Основи реаніматології та невідкладна допомога при кровотечах: Методичні рекомендації з „Основ медичних знань” для студентів / Авратинський І.М., Кирилюк Ж.І., Іванова І.В., Катунцевська Г.П., Бурденюк О.І., Ямпольський М.П. – Одеса, 1997. 16с.

13. Проблеми здорового способу життя у питаннях та відповідях / Іванова І.В. та ін. – Одеса, “ТЕС”, 2005. – 37 с.

14. Ситуационные задачи по предмету «Основы медицинских знаний»: Методические рекомендации / Иванова И.В., Бурденюк Е.И., Катунцевская Г.П., Кирилюк Ж.И., Ямпольский М.П. – Одесса, 1997. – 14с.

15. Таблица клинических признаков инфекционных заболеваний и профилактических мероприятий / Иванова И.В., Катунцевская Г.П. – Одесса, 1999. – 14 с.

15. РЕКОМЕНДОВАНА НАВЧАЛЬНА ТА НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Теоретичні та практичні підходи до безпечної життєдіяльності: метод. рек. / О.І. Бурденюк, С.П. Гвоздій, Л.Я. Глінська, та ін.; за загальною редакцією С. П. Гвоздій – Одеса: видавець Букаєв Вадим Вікторович, 2016. – 282 с.
2. Основи медичних знань та долікарської допомоги: підручник для вищих навчальних закладів III – IV рівнів акредитації / Я.І. Федонюк, В.С.Грушко, О.М.Довгань та ін.; за ред. Я.І.Федонюка, В.С. Грушка. – Тернопіль: навчальна книга – Богдан, 2012. – 728 с.
3. Коденко Ярослав Володимирович. Основи медичних знань : навчальний посібник для 10-11 кл. серед. загальноосвіт. шк. / Я. В. Коденко. Київ : Арт-освіта, 2007. -159 с.
4. Мойсак Олександр Данилович. Основи медичних знань і охорони здоров'я: навчальний посібник / О. Д. Мойсак ; Міністерство освіти і науки України. -6-те вид., випр. та допов. - Київ : Арістей, 2011. - 496 с.

5. Практичні роботи з курсу «Основи медичних знань» : методичні рекомендації для студентів спеціальності "Дошкільне виховання" / уклад. О. Д. Мойсак ; ред. Л. І. Василеня. -Київ : [б. в.], 1992. -116 с.
6. Чуприна, Олена Віталіївна. Основи медичних знань: долікарська допомога та медикосанітарна підготовка : навчальний посібник / О.В. Чуприна, Т. В. Гищак, О. В. Долинна. -Київ: Паливода А. В., 2006. -215 с.

Додаткова:

1. Герасимів І.М. Захист Вітчизни: Основи медичних знань. Підруч. для 10 кл. загально освіт. навч. закл. Рівень стандарту./ І.М. Герасимів, А.А. Гудима, К.О. Пашко, М.М. Фука –Тернопіль: Видавництво «Астон», 2010. –352с.: іл.
2. Гищак Тетяна Віталіївна. Основи медичних знань та медицини катастроф: навчальний посібник / Т. В. Гищак, О. В. Долинна. -Київ :Паливода А. В., 2003. -140 с.
3. Гудима А.А. Захист вітчизни: Підруч. для учнів 11кл.загальноосвіт.навч.закл.(рівень стандарту, академічний рівень, профільний рівень, для дівчат «основи медичних знань»)/ А.А. Гудима, К.О. Пашко, І.М. Герасимів, М.М. Фука –Тернопіль: Астон, 2011. –280с.: іл.
4. Основи медичних знань. Анатомія та фізіологія дитячого організму. Вікова фізіологія і шкільна гігієна. Валеологія: навчально-методичний посібник / Н.І. Коцур, Л.П. Товкун, Н.І. Годун, О.М. Миздренко. –Переяслав-Хмельницький : О.М. Лукашевич, 2014. –463с. : іл., табл
5. Тарасюк В. С. Медицина надзвичайних ситуацій. Організація надання першої медичної допомоги / В. С. Тарасюк, М. В. Матвійчук, В. В. Паламар. – Київ: ВСВ «МЕДИЦИНА», 2017. – 528 с. – (4-е вид., випр.).

Електронні інформаційні ресурси

1. Валецька Р. О. Основи медичних знань [Електронний ресурс] / Р. О. Валецька // Волинська книга. –2007. – Режим доступу до ресурсу: <http://www.twirpx.com/file/1198103/>.
2. Сайт «Основи медичних знань» [Електронний ресурс]: Режим доступу: <http://healt.ucoz.ua/>
3. Концепція нової системи охорони здоров'я / [Електронний ресурс]. –Режим доступу: http://moz.gov.ua/docfiles/Pro_20140527_0_dod.pdf. –Назва з екрана.